

Roll No.....

Signature of Invigilator

Paper Code

BV-202

पतंजलि विश्वविद्यालय

University of Patanjali

Examination June-2022

बी. ए. व्याकरण, द्वितीयसत्रम्

व्याकरणम्, द्वितीयपत्रम्

संस्कृतव्याकरणम् (4)

समय: - होरात्रयम्

पूर्णाङ्कः ७०

निर्देशः अस्य प्रश्नपत्रस्य सप्तत्यङ्काः निर्धारिताः सन्ति, अङ्कनिर्देशः प्रतिखण्डं द्रष्टव्यः, सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः।

(खण्ड -क)

(काशिकातः)

१. पृष्ठेषु त्रिषु सूत्रेषु द्वयोः काशिकारीत्या व्याख्यानाम्।

(5 x2 =10)

1. गत्यर्थकर्मणि द्वितीया चतुर्थ्यौ चेष्टायामनध्वनि। 2. मन्व्यकर्मण्यनादरे विभाषाप्राणिषु

3. विशिष्टलिङ्गो नदी देशोऽग्रामाः।

२. पृष्ठेषु सप्तसु सूत्रेषु पञ्चानां पदकृत्यम्।

(2 x5 =10)

1. अन्तरान्तरेण युक्ते।

2. तुमर्थाच्च भाववचनात्।

3. कर्तृकर्मणोः कृतिः।

4. साधुनिपुणाभ्यामर्चायां सप्तम्यप्रतेः।

5. अध्ययनतोऽविप्रकृष्टाख्यानाम्।

6. अशाला च।

7. अदो जाग्धिर्त्यपि किति।

३. पृष्ठेषु सप्तसु वार्तिकेषु पञ्चानां व्याख्यानाम्।

(2 x5 =10)

1. क्लृपि सम्पद्यमाने चतुर्थी वक्तव्या।

2. अभितः परितः समयानिकषाहाप्रतियोगेषु च दृश्यते।

3. साध्वसाधुप्रयोगे च सप्तमी वक्तव्या।

4. द्विषः शतुर्वचनम्।

5. स्थेणोरद्यतन्यां चेति वक्तव्यम्।

6. अकारान्तोत्तरपदो द्विगुः स्त्रियां भाषते।

7. घस्लृभावेऽच्युपसंख्यानम्।

४. प्रदत्तेषु चतुर्षु शब्देषु द्वयोः शब्दसिद्धिः।

(5 x2 =10)

1. चिकीर्षा,
2. स्त्रीसभम्,
3. स्रष्टा,
4. पञ्चपूली।

५. प्रदत्तासु चतसृषु शङ्कासु द्वयोः समाधानम्।

(5 x2 =10)

1. 'न लोकाव्ययनिष्ठाखलर्थतृणाम्' इत्यत्र 'तृन्' इति किम्?
2. इह कस्मान्न भवति - राजसभा?
3. अपवर्ग इत्यस्य कोऽभिप्रायः।
4. उभयसर्वतसोः कार्या धिगुपर्यादिषु त्रिषु, द्वितीयाभेदितान्तेषु ततोऽन्यत्रापि दृश्यते ॥

(खण्ड -ख)

(पारिभाषिकतः)

१. पृष्ठासु षट्सु परिभाषासु चतस्र परिभाषाः अवतरणसहिताः व्याख्येयाः।

(5 x4 =20)

1. नानुबन्धकृतमनेजन्तत्वम्।
2. उभयगतिरिह भवति।
3. यत्रानेकविधमान्तर्यं तत्र स्थानत एवान्तर्यं बलीयः।
4. गौणमुख्ययोर्मुख्ये कार्यसम्प्रत्ययः।
5. व्यपदेशिवदेकस्मिन्।
6. व्याख्यानतो विशेषप्रतिपत्तिर्न हि संदेहादलक्षणम्।

-----X-----